

1

ดาวน์โหลด E-BOOK คู่มือการประกันคุณภาพภายนอก (พ.ศ. 2567 – 2571)

ฉบับสถานศึกษาและผู้ประเมินภายนอก

DOWNLOAD

สำนัก (สำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา)

www.ONESQA.or.th

DOWNLOAD

สำนัก (สำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา)

www.ONESQA.or.th

มาตรา 7

ให้ยกเลิกความในมาตรา 47 แห่ง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา 47

ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย
ระบบการประกันคุณภาพภายใน
และระบบการประกันคุณภาพภายนอก

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการอาชีวศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา 8

ให้ยกเลิกความในมาตรา 49 แห่ง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา 49

ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชน **ทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินการจัดการศึกษา** ที่มีใช้การจัดการอุดมศึกษาซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่ง **‘อย่างน้อย 1 ครั้งในทุก 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย’** และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

มาตรา 9

ให้ยกเลิกความในมาตรา 51 แห่ง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดย พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา 51

ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอก
ของสถานศึกษาใดที่ไม่ได้มาตรฐานที่กำหนด
ให้ สมศ. จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข
ต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไข
ภายในระยะเวลาที่กำหนด
หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้ สมศ. รายงาน
ต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
หรือคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
เพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

พระราชกฤษฎีกา จัดตั้ง สมศ. พ.ศ. 2543

มาตรา 7

มาตรา 7 ตาม พ.ร.ฎ. จัดตั้ง สมศ. พ.ศ. 2543
กำหนดให้สำนักงานมีวัตถุประสงค์เพื่อ
พัฒนาเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก
และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มี
การตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา
โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวทาง
การจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ใน
กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

กรอบแนวทางการประกันคุณภาพภายนอก (พ.ศ. 2567–2571) **สอดคล้องกับมาตรฐานประกันคุณภาพภายใน** (การศึกษาปฐมวัย/ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

เพิ่ม

- 1) **ความปลอดภัยในสถานศึกษา** เช่น การคุ้มครองความปลอดภัยของเด็กจากการถูกรังแก หรือ การถูกคุกคาม การจัดสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ที่มีความมั่นคงและปลอดภัย มีมาตรการรักษาความปลอดภัยตามบริบทของสถานศึกษา เป็นต้น
- 2) **ความเสี่ยง** เช่น การพัฒนาทักษะของผู้บริหารและครูเรื่องการจัดการความเสี่ยง การประเมินความเสี่ยงของอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ การประเมินความเสี่ยงในเรื่องสวัสดิการ สวัสดิภาพของเด็กตามบริบทของสถานศึกษา เป็นต้น
- 3) การนำผล IQA/EQA มาใช้พัฒนา
- 4) การพัฒนาการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม SLC
- 5) เปิดให้ผู้ปกครอง/ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม เช่น การกำหนดหลักสูตร แผนพัฒนา เป็นต้น

การดำเนินงาน ตามนโยบาย การศึกษา

เกณฑ์การประเมินภายนอก
สอดคล้องกับการประกันภายใน

การตรวจเยี่ยมสถานศึกษาแบบ **Hybrid**
และ **ลดจำนวนวันประเมิน** สอดคล้อง
ตามบริบทของสถานศึกษา

ใช้ระบบ AQA Platform
สนับสนุนการประเมินทั้งกระบวนการ

เชื่อมโยงระบบกับต้นสังกัด
เพื่อจัดส่งไฟล์ SAR

การประเมินภายนอกของ สมศ.
ไม่ได้ตัดสิน "ได้ - ตก"
มุ่งเน้นให้สถานศึกษานำผลการประเมิน
ไปใช้พัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน
ใกล้เคียงกัน

โครงการส่งเสริมการนำผลประเมินไปใช้
โดยร่วมมือกับต้นสังกัด
ทั้งระดับส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
สถานศึกษา สถาบันอุดมศึกษา และ
ผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละภูมิภาค

ข้อมูลผลการประเมิน
ภายนอกของ สมศ.

ต้นสังกัดสามารถนำไปใช้
เป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณา
โรงเรียนคุณภาพ

สมศ.
แจ้งผลการประเมินภายนอก
ให้หน่วยงานต้นสังกัด
ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก
(AQA Platform)

เปลี่ยนรูปแบบ
และวิธีการประเมินภายนอกจาก
Paper based เป็น IT based

กำหนดแนวปฏิบัติ
การลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมสถานศึกษา
และจรรยาบรรณของผู้ประเมินภายนอก

เช่น

- สถานศึกษา **ไม่ต้อง** จัดพิธีต้อนรับ
- **ไม่ต้อง** งดอาหารให้ผู้ประเมินภายนอก
- **งดรับ** ของที่ระลึกจากสถานศึกษา

นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการสนับสนุน
การประเมินตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการ

ลดภาระของสถานศึกษา
ตลอดจนการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการบริหารจัดการ

ให้ความสำคัญกับการประเมินคุณภาพภายนอก
เพื่อพัฒนา และยกระดับคุณภาพ (Quality Improvement)

แนวคิด

การประกันคุณภาพภายนอก
(พ.ศ. 2567 – 2571)

กำหนดวิธีการประเมินคุณภาพภายนอก
ที่เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
จำนวนวันแตกต่างกันตามบริบทสถานศึกษา

สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หลักเกณฑ์

การประกันคุณภาพภายนอก

สอดคล้องภายใน

แนวทางการประกันคุณภาพภายนอก
ใช้หลักการประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพ
ซึ่ง**สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายใน**
ของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด

SAR ผ่านต้นสังกัด

สถานศึกษาที่จะได้รับการประเมิน
ต้องมีการรายงานผล SAR ให้หน่วยงาน
ต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล
เพื่อจัดส่งให้ สมศ. ใช้ในการ
ประเมินคุณภาพภายนอก

รับรองหลักสูตร

สถานศึกษาที่จะได้รับการประเมิน
ต้องเป็นสถานศึกษาที่**ผ่านการรับรอง**
หลักสูตรจากหน่วยงานต้นสังกัด

ขั้นตอนการประกันคุณภาพภายนอก

ก่อน ตรวจสอบสถานศึกษา

สมศ.

มอบหมายงานให้

- หน่วยกำกับการประเมิน /
- ผู้กำกับการประเมิน /
- คณะผู้ประเมินภายนอก

สมศ. / คณะผู้ประเมินภายนอก

พปม. ประเมินและวิเคราะห์ SAR และประชุม
เตรียมความพร้อมร่วมกับสถานศึกษา
(ประชุมด้วยรูปแบบออนไลน์) และ
เสนอผลการวิเคราะห์ต่อ สมศ. เพื่ออนุมัติ

สถานศึกษา

เตรียมความพร้อมรับการประเมิน
โดยประชุมร่วมกับคณะผู้ประเมิน
เพื่อกำหนดรูปแบบการประเมิน
(ONSITE / VIRTUAL / HYBRID)

ระหว่าง ตรวจสอบสถานศึกษา

คณะผู้ประเมินภายนอก

พปม. ลงพื้นที่ตรวจสอบ

ตรวจสอบหลักฐานและข้อมูลของสถานศึกษา
ตามรูปแบบและวิธีการที่กำหนด

คณะผู้ประเมินภายนอก / สถานศึกษา

พปม. นำเสนอผลการประเมินที่เป็นจุดเด่นและ
จุดที่ควรพัฒนา และแนวทางในการดำเนินแก้ไข
ให้กับสถานศึกษาคร่าวๆ โดยยังไม่มีสรุปผล
เพื่อรับฟังข้อคิดเห็น และสรุปผลการประเมิน
เพื่อนำข้อมูลไปเขียนรายงาน
การประกันคุณภาพภายนอก

คณะผู้ประเมินภายนอก

พปม. จัดทำรายงานฯ
แล้วส่งให้สถานศึกษายืนยันผล
การประกันคุณภาพภายนอก
ตามระยะเวลาที่กำหนด

หลัง ตรวจสอบสถานศึกษา

สถานศึกษา

พิจารณารายงานฯ
(ภายใน 30 วัน)

ยืนยันผล

ไม่ยืนยันผล

สมศ.

เสนอรายงานฯ ต่อ
คณะกรรมการพัฒนาระบบ
ให้ความเห็นชอบ

เสนอผลการประเมินฯ ต่อ
คณะกรรมการ สมศ.
เพื่อพิจารณารับรองคุณภาพ

แจ้งผลประเมิน

ให้สถานศึกษา และ
หน่วยงานต้นสังกัด

การลงพื้นที่ที่ตรวจเยี่ยม

เตรียมความพร้อม
VIRTUAL

ปฐมนิเทศ

พื้นฐาน

รูปแบบ

A

1 วัน

1 วัน

1 วัน

รูปแบบ

B

1 วัน

1 วัน

1 วัน

รูปแบบ

C

1 วัน

2 วัน

2 วัน

รูปแบบ

D

1 วัน

2 วัน

2 วัน

วิธีการลงพื้นที่ที่ตรวจเยี่ยมเป็นแบบ Hybrid คือ Onsite Visit และ Virtual Visit จำนวน 1 – 2 วัน ตามรูปแบบการลงพื้นที่ที่ตรวจเยี่ยมสถานศึกษาที่กำหนด

ศพด. ขนาดเล็ก
มีผู้เรียน 1 – 30 คน
ใช้เวลา 1 วัน

สถานศึกษาขนาดเล็ก
มีผู้เรียน 1 – 300 คน
ใช้เวลา 1 วัน

รูปแบบ / วิธีการ การลงพื้นที่ที่ตรวจเยี่ยม

■ รูปแบบ A

รูปแบบการประเมินสถานศึกษา
ที่พร้อมได้รับการรับรองมาตรฐาน
ในระดับสากล

■ รูปแบบ B

รูปแบบการประเมินสถานศึกษา
ที่พัฒนาคุณภาพได้ดีอย่างต่อเนื่อง

■ รูปแบบ C

รูปแบบการประเมินสถานศึกษา
ที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน

■ รูปแบบ D

รูปแบบการประเมินสถานศึกษา
ที่ควรได้รับการช่วยเหลือ
ในการพัฒนาคุณภาพ

การตัดสินผล

การประกันคุณภาพภายนอก

ระดับ
การประเมิน

เป็นการประเมินเพื่อพัฒนา
คุณภาพการจัดการศึกษา
ของสถานศึกษา

มีเกณฑ์การตัดสินรายตัวชี้วัด
แบบองค์รวม (HOLISTIC)

เพื่อสะท้อนคุณภาพ
และผลลัพธ์ของการพัฒนา

คณะผู้ประเมินภายนอกร่วมกันตัดสินระดับการประเมินรายตัวชี้วัดทุกมาตรฐาน
โดยนำผลการพิจารณาระดับการประเมินของผู้ประเมินภายนอกรายบุคคล
มาเป็นข้อมูลประกอบในการตัดสิน

เป็นไปตามมาตรฐาน

กรณีสถานศึกษามีผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
แต่ละมาตรฐานครบถ้วนตามตัวชี้วัดที่กำหนด
สามารถตรวจสอบโดยการประเมินจากเอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์

อยู่ระหว่างการพัฒนา

กรณีสถานศึกษามีผลการดำเนินงานของสถานศึกษา
แต่ละมาตรฐานยังไม่สามารถดำเนินการตามตัวชี้วัด
อย่างครบถ้วน หรือไม่มีร่องรอยการดำเนินงาน
ที่ตรวจสอบได้จากหลักฐานเชิงประจักษ์

วิธีการ

'สรุป' ให้ง่าย ๆ

ออกหนังสือรับรองฯ

ทำไม?

ประเมิน QC100

1 สถานศึกษา
ได้รับการประเมิน

2 สมศ. รับรองผล
การประเมิน

3 สมศ. แจ้งผล
การประเมิน

4 สถานศึกษา
ประเมิน QC100*

สถานศึกษา

ดาวน์โหลดหนังสือรับรองฯ จากระบบ Automated QA

*สถานศึกษาต้องประเมิน QC100 ให้เรียบร้อย สมศ. จึงออกหนังสือรับรองให้แกสถานศึกษาได้

สแกน QR CODE ติดตามข่าวสาร และกิจกรรมต่างๆ

WWW.ONESQA.OR.TH

เว็บไซต์
สมศ.

มา 'เป็นเพื่อน' กับเรา
สะดวกง่าย
เพียงแอดไลน์

LINE Official
@onesqa

ไม่พลาด
คอนเทนต์ดีๆ
เพียงกด
ติดตาม
Facebook Page

รับทุกการแจ้งเตือน
ก็จะไม่พลาดทุกการอัปเดต
ข่าวสารของ สมศ.

YouTube

SUBSCRIBE

ONESQA CHANNEL

สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

เลขที่ 128 อาคารพญาไท พลาซ่า ชั้น 24 ถ.พญาไท
แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400

www.ONESQA.or.th

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ชั้น 24 อาคารพญาไทพลาซ่า ถนนพญาไท
แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400

